

Kinh Tiền Giác Ngộ

Kalama tri ân đh Nguyễn Thị Ngọc Ánh ghi chép.

[08/06/2026 - 01:34 - anhlibrary]

Đêm nay là đêm Phật Đản. Đêm Phật Đản đầu tiên. Đầu tiên chúng tôi thì ở Việt Nam Phật Đản giống như là đối với người ta đó thì đối với người khác thì ngày sinh và ngày mất thì không có giống nhau. Nhưng mà điểm đặc biệt ở Đức Phật mình, Đức Phật Thích Ca Mâu Ni thì cái ngày sinh và ngày mất lại là cùng chung một ngày. Điểm đặc biệt như vậy đó.

Nó có một cái chi tiết, nó có cái chi tiết nó hơi huyền học là tại sao mà lại là rằm tháng tư. Thôi giờ tôi nói ra cũng kỳ thôi để bữa gặp riêng dưới phòng tôi nói đi. Thì cái đây nó hơi phong thần, cho nên là tôi thì tôi thấy chuyện đó, các vị hỏi tôi có tin cái chuyện mà tại sao Ngài chọn cái ngày rằm tháng tư hay không? thì tôi nói tôi không biết, tôi đâu có biết gì đâu. Thì kinh ghi sao tôi nói như vậy.

Theo bên Thánh kinh, Thánh kinh thì ngày thứ sáu là Chúa Trời gầy dựng xong vũ trụ có phải không? ở đây có ai biết chuyện đó không? Cuối tuần Chúa nghỉ ngơi hả? Biết chuyện đó hả? ở đây có ai đạo Chúa không? Nhưng mà bên mình thì có một cái nguồn kinh hậu tác. Hậu tác là kinh đời sau, thì nói rằng là... chuyện nó dài lắm tôi nói vắn tắt là tại sao hỏi này tôi ngại tôi không có nói là bởi vì nó hơi phong thần mà cũng phải nói cho nó hết.

Tức là một cái Thái dương hệ nó gồm có một mặt trăng, một mặt trời rồi có các sao kim, sao hỏa, sao mộc. Một cái Thái dương hệ như vậy đó thì gọi là một thế giới.

- Mà 1000 thế giới như vậy đó là một tiểu thiên, một tiểu thiên vũ trụ.

- Mà 1000 cái tiểu thiên vũ trụ đó là một cái trung thiên.

- Mà 1000 cái trung thiên như vậy nó là một cái đại thiên.

Và nó có vô số cái đại thiên như vậy. Vô số tôi nói chậm, vô số đại thiên như vậy. Mà tại sao mà có cái sự phân chia đó? Ai, ai phân chia? Chính là chúng ta. Những cái chúng sanh nào mà có cái nghiệp, có hạnh nghiệp, có tâm tính, hạnh nghiệp và tâm tính, khuynh hướng tâm lý do nó có điểm giống nhau thì nó sống chung với nhau thành một khóm trong vũ trụ.

Hiểu không? Hiểu chưa ta? cho nên nó mới có cái vụ mà mình gặp nhau trong một gia đình đã là do cái duyên lớn lắm. Tàu họ nói là tu 10 kiếp mới đi chung đò, tu trăm kiếp mới làm vợ chồng. Cho nên có cái bà đó, ông chồng ông nói thật nói với anh là tu 9 kiếp mới gặp em chứ anh tu thêm kiếp nữa là né được em rồi. Cho nên tu 9 kiếp là đó, thì ở đây không có nói đùa cho đỡ buồn ngủ thôi.

Thì do phải có cái điểm đồng nào đó chúng ta mới ăn chung mâm, ngủ chung chiếu. Có một cái điểm đồng nào đó thì chúng ta mới gặp nhau ở trong một quận, xã, phường, huyện, tỉnh, thành phố. Do một cái điểm tương đồng nào đó chúng ta mới gặp nhau trong cái chánh điện chùa siêu lý đêm nay, chứ không phải ngẫu nhiên. Và người Ấn Độ họ cũng nói hai giọt nước cùng rơi một chỗ không phải là ngẫu nhiên. Chẳng qua là ta chưa hiểu được cái lẽ màu nhiệm của trời đất đó thôi. Hai chiếc lá mà khi rơi xuống mà nó va vào nhau đó là cũng là một cái duyên. Và trong một khoảnh khắc X hay Y nào đó mà ngay trong cái khoảng trời xanh đó, mà có hai con chim chứ không phải là ba con. Ba con chứ không phải là bốn con, sáu con chứ không phải là tám con. Đó cũng là cái duyên. Với lại cái số chim bay ngang cái khoảng trời xanh đó. Đó cũng là một cái duyên gì đó chứ không phải là ngẫu nhiên nha.

Tôi đánh một vòng thì trong Kinh mới nói là mỗi một cái đại thiên vậy nó gồm nhiều cái trung thiên. Nhiều trung thiên vì nó gồm 1000 tiểu thiên, mà một cái tiểu thiên nó gồm 1000 cái thế giới, 1000 cái Thái dương hệ mình đang ở. Và mỗi cái Thái dương hệ như vậy đó, nó sau cái thời gian tồn tại bao nhiêu tỷ năm đó thì nó sẽ bị hoại và sau khi nó hoại xong nó sẽ hình thành một cái mới. Đây, thì nó hình thành bằng cách nào? Chuyện đó rất là dài. Các vị bỏ tiền ra mua sách của tôi các vị đọc các vị biết, ngu chi nói, nói nó không mua sách mình. Thì sau khi trái đất mà cái vũ trụ, một cái Thái dương hệ mới hình thành ấy, thì nó mới hình thành từ cái gì? Trước hết là cái trái đất này thành trước rồi sau đó mới có mặt trời và mới có mặt trăng.

Tại sao có cái chữ mặt trăng, ở trong tiếng Phạn gọi là Chandra. Chữ Chandra có nghĩa là cái mà làm cho người ta vui. Còn cái chữ Saurya từ cái chữ Sūra có nghĩa là can đảm đó là nhờ cái mặt trời

nó làm cho người ta thấy dạn, người ta bớt sợ. Chữ Sūra nó thành ra Sūrya. Còn chữ Chandra đó nó thành ra là nó từ chữ Chandati có nghĩa là vui thích, hứng khởi. Tại vì trong Kinh nói là do cái duyên nghiệp chúng sanh thì tự nhiên có mặt trời, có mặt trăng. Thì vào cái mùa trăng thứ tư của vũ trụ thì những thứ cần thiết nhất trên trái đất được hoàn tất, chính chu và tinh tươm vào cái mùa trăng thứ tư, chính là rằm tháng tư. Đó là lý do mà mình ra đời cũng gọi tháng tư. Nay giờ đánh một vòng vậy nó mới lòi ra cái đó. Rồi nhưng mà cái đó là là rìa thôi.

Cái chính cái nội dung đêm nay là nói cái gì? là tôi giảng là một cái bài kinh mà các vị vừa tụng đêm nay do Ngài trụ trì hướng dẫn, ở trong đó có bài Kinh gọi là Kinh Tiền Giác Ngộ. Có nghĩa là ngay trước khi giác ngộ ấy, thì Đức Phật Ngài đã suy nghĩ thế này. Cái này tôi diễn dịch theo bây giờ rồi các vị coi trong Chánh kinh nha. Tất cả chúng sinh trong cuộc đời này từ con giun, con dế, con ong, cái kiến cho đến là những cái chúng sanh lớn, những cái nhân cách lớn, những cá nhân vĩ đại như chư Thiên, Phạm Thiên, Đế Thích nói theo từ ngoài đời đi là Diêu Trì, Vương Mẫu, hay là Cửu Thiên Huyền Nữ, Thái Thượng Lão Quân, Ngọc Hoàng Thượng Đế gì đó, thì tất cả từ những vị đó xuống tới con giun, con dế thì cái cấu tạo của các vị đó chỉ có hai phần đó là phần hồn và phần xác. Nghe cho kỹ không ta? Bây giờ đầu cho các vị có là ông vua hay là một thằng ăn mày thì cái cấu tạo làm nên mình chỉ có hai phần, đó là phần hồn và phần xác.

Nghe cho kỹ cái phần hồn của mình nó là cái gì ta? Tức là đời sống tâm lý, tâm linh hay là tinh thần. Nó gồm có mấy cái thôi. Thiện, ác, sướng, khổ, buồn, vui, thích, ghét. Thiện ác, Sướng khổ, buồn vui, thích ghét. Chỉ có tám cái này thôi. Tám cái này thì trong đó đó lúc thì thiện, lúc thì bất thiện, lúc thì thiện lúc thì bất thiện nhớ nha. Lúc thiện, lúc lại bất thiện nhưng mà nói gọn lại đó thì cái thiện là cái gì? Tôi nhắc lại lần nữa, những ai mà học A Tỳ Đàm cực đoan sẽ nổi điên khi nghe tôi định nghĩa thế này.

- Bất thiện là gì? Đó là 6 Căn biết 6 Trần bằng Tâm bất thiện. Bất thiện là sao? Dính mắc hoặc là chống đối bất mãn. Đó, nó gọi là Tâm bất thiện.

- Còn Tâm thiện là sao? Tâm thiện tức là 6 Căn biết 6 Trần bằng Tâm lành. Tâm lành là sao? Tâm lành là cái Tâm mà có các cái thành tố tâm lý tích cực đi kèm. Thí dụ như là từ bi, chánh niệm, trí tuệ, từ tâm là giới hạnh gì đó. Thì mấy cái đó, thì được gọi là những cái thành tố tâm lý tích cực. Thì khi nào mà 6 Căn, 6 Căn ở đây, biết 6 Căn không? 6 Căn tức là mắt, tai, mũi, lưỡi đó. Khi nào mà 6 Căn nó biết 6 Trần mà bằng cái Tâm xấu thì cái lúc đó được gọi là nghiệp bất thiện. Còn 6 Căn mà nó biết 6 Trần bằng Tâm lành.

Thí dụ như bây giờ mình nhìn cái hoa, mình nhìn cái hoa mình muốn hái trộm cũng là cái hoa mà mình nhìn mà muốn hái trộm thì đó là bất thiện. Nhưng mà mình nhìn cái hoa mình nghĩ đến cái chuyện một ngày nào đó mình sẽ tặng mẹ cái hoa giống như vậy. Mình sẽ cúng chùa cái hoa giống như vậy. Mình sẽ đem tặng ai đó cái hoa giống như vậy, thì lúc đó cũng cái hoa, nhưng mà mình xử lý trần cảnh bằng Tâm thiện. Có hiểu chữ xử lý không? xử lý trần cảnh bằng tâm thiện.

Còn cũng cái hoa đó mà mình có cái ý đi hái trộm hoặc là nhìn cái hoa mà mình nhớ đến người yêu cũ của mình, nổi sùng lên, thì cái đó là xử lý trần cảnh bằng tâm bất thiện. Nghe kịp chưa? Nhớ nha. Tôi nhắc lại lần nữa, hoa, bướm, cây cỏ, trăng sao, trời đất nó vốn tự tại nó không có tốt xấu mà nó là tốt xấu, buồn vui là hoàn toàn do cái thái độ tâm lý của chúng ta. Chúng ta xử lý nó ra sao thì nó thành như vậy. Tôi hỏi các vị nè, các vị thích ăn bánh xèo nhưng mà các vị có chắc là lúc nào mình ăn bánh xèo mình cũng vui hay không? Mình đang đói mà mình rất là mê bánh xèo. Đang đói và rất mê bánh xèo. Và trước mặt mình là một đĩa bánh xèo, họ đồ rất là mỏng, rất là giòn, rất là nóng. Lẽ ra mình phải thích thú với nó. Nhưng mà không, mình vừa nhìn đĩa bánh xèo, mình nhớ lại một cái câu chuyện nào nó liên quan tới cái bánh xèo mà làm cho mình nổi sùng, biết không, có không ta?

Thí dụ như mình đang đói, mình thấy đi ngang chỗ bán bánh xèo, mình nhớ sáng này ông... nhớ hôm qua hoặc là tuần trước ông xã mình từng ăn bánh xèo với một người đàn bà lạ không phải là mình, mà mình nhớ tới đó mình nổi dịch lên rồi có cái đó không? do mình xử lý, do mình xử lý trần cảnh, mình nghĩ là sao đó, mình chế tác và xử lý trần cảnh, cũng cái bánh xèo mỏng, giòn, nóng nhưng mà có một điều là mình nghĩ gì về nó, cái thái độ tâm lý của mình đối với nó ra sao thì nó làm cho mình vui hay là buồn, thiện hay là ác nha. Nhớ, rồi như vậy thì nói gọn lại thế giới này nó chỉ có Tâm và Vật thôi.

- Tâm tức là phần hồn.

- Còn vật tức là phần xác.

Thì cái phần hồn nó chỉ có thiện với ác thôi. Nãy giờ tôi nói rồi. Thiện ác, sướng khổ và thích ghét. Còn cái phần xác là cái gì ta? Đó là phần vật chất. Cái phần vật chất mà nói theo khoa học thì nó rối rắm. Hữu cơ, vi lượng gì mệt lắm. Nhưng mà nói gọn thì bên dân hóa học thì nó chỉ là chỉ là chữ CHON thôi. Chữ CHON đó là:

- Chữ C là Carbonic.

- Chữ H là Hydrogen.

- Còn cái chữ O là Oxygen.

- Và chữ N là N là Nitrogen.

Bốn cái này cộng lại chữ CHON đúng không? Có nghĩa là khi mà mẹ sanh mình ra là mình đã chuẩn bị đem đi chôn rồi. Trong kinh nói một cái bình gốm, một cái bình gốm khi mà nó được thợ mà cho nó ra lò đó, là nó đã gắn liền với cái số phận bề vỡ sau này đúng không? Bản thân cái bình gốm khi nó ra khỏi lò là cái chuyện bề vỡ đó là nó đã gắn liền với cái số phận của cái bình gốm.

Thì một con người khi mà đã sinh ra đời đó thì cái chuyện gắn liền với nó là già, bệnh và chết. Cho nên ông Voltaire của Pháp ông có một câu rất là hay. Không nên khóc khi một người già chết, mà nên khóc khi một đứa bé chào đời. Hiểu câu này không? Không nên khóc khi một cụ già chết, bởi vì cái chuyện bình thường. Nhưng mà khóc là khóc đứa bé đó. Đời nó khổ như vậy mà con chun ra làm cái gì? Hiểu không?

Rồi thì tôi quay lại cái bài kinh. Các vị thấy nó rất là kỳ. Vũ trụ và chúng sinh được cấu tạo bởi Tâm và Vật, bởi hồn và xác. Mà tại sao trong cái Kinh này Đức Phật Ngài chỉ nói đến cái phần xác thôi. Ngài nói rằng khi nào, khi mà Ngài sắp thành Phật thì Ngài suy nghĩ rằng toàn bộ cái đời sống vật chất nó có đáng để mình dính mắc như xưa giờ mình vẫn dính mắc hay không? Các vị biết khi tôi giải thích bài kinh này bà con mới thấy nó gần với mình.

Chứ nếu mà theo trong chánh kinh, này các Tỳ kheo khi vào cái thờ chưa thành đạo ta suy nghĩ thế nào là địa đại, thế nào là vị ngọt của địa đại, thế nào là mặt trái của địa đại, thế nào là sự xuất ly của địa đại. Nghe cái đó mình thấy bài kinh đó Ngài giảng cho ai chứ không phải cho mình.

Nhưng mà bây giờ nghe nè, cho mình nè, tất cả vật chất từ những cái proton, photon, electron biết ba cái đó không? Tất cả những mấy cái hạt Quak nhỏ xíu xiu xiu, những cái mà nó nhỏ đến mức mà mình chỉ suy diễn bằng cái trí tưởng tượng chứ mình thấy nó không được. Đây mấy cái proton, photon, electron, li ti, li ti mấy cái mà nano, mấy cái macro, li ti như vậy đó. Từ cái đó mà cho đến một ngọn núi hay là một cái ngôi sao to đùng. Đây thì tất cả đó gom gọn lại nó chỉ gồm có bốn thành tố căn bản thôi. Đó là đất, nước, lửa, gió. Nhưng mà bốn cái này phải định nghĩa lại.

1/ Đất đây không phải là cái đất mà mình rờ rờ mỗi ngày. Không phải, không phải đất mình trồng cây, không phải đất mà mình cất nhà, mình đào lỗ, đào hố không phải. Đất ở đây nghe cho kỹ nè. Đất ở đây là cái trạng thái cứng, mềm, mịn, nhám, nặng, nhẹ.

Thí dụ như cái micro tôi đang cầm nè, bây giờ nó còn nguyên. Bây giờ tôi cân nó, ra nó được khoảng 250g. Nhưng mà nếu mà tôi đem nghiền nát, xay nó thành bột, tôi chia nó thành 2 tỷ lần. Cái micro tôi chia nhỏ thành 2 tỷ, 5 tỷ, 10 tỷ lần thì nó cái lúc đó cái phone nó là bột phải không? Hiểu không? Nó là bột và cái đồng bột đó mình chạm tay vào được không? Lúc đó nó mịn hay nó nhám.

Hiểu chưa? Cho nên cái đất là gì? Đất là mịn, nhám, cứng mềm, nặng, nhẹ. Đó là trạng thái thôi. Còn cái mà mình thấy, cái mà mình thấy nó vuông, tròn, dài, ngắn, xanh, vàng, đỏ, tím, cái này là cái vỏ ngoài của nó thôi. Cho nên thế giới phải được quan sát qua hai góc cạnh, bản thể và hiện tượng.

- Hiện tượng là cái mà mình thấy bằng mắt.

- Còn bản thể là nội dung của nó.

Thí dụ như mình ra ngoài quán nước, mình kêu cho ly nước chanh chứ mình đâu có kêu cho mình ly H₂O cộng với axit, cộng với gluco, fructo phải không ta? Mình kêu cho ly nước chanh, chanh muối đúng không? Cho nên thế giới này nó có hai góc nhìn. Góc nhìn hiện tượng và góc nhìn bản thể. Góc nhìn bản thể thì không có đẹp xấu, già trẻ và nam nữ.

Nhưng mà trên góc nhìn hiện tượng thì mới có râu thì gọi là nam mà tóc dài gọi là nữ. Nghe kịp không? Đó rồi nó mới có hoa hậu, mới có diễn viên, người mẫu, ca sĩ chứ nếu mà đem quét như là

chả đó hoặc là phân tích theo hóa học thì không còn hoa hậu, người mẫu nữa có đúng không? Cho nên thế giới này có hai góc nhìn, góc nhìn hiện tượng và góc nhìn bản thể. Xong chưa? Rồi. Đất là trạng thái gạch dưới trạng thái cứng, mềm, mịn, nhám, nặng nhẹ.

2/ Còn nước là cái gì? Nước không phải là cái mình uống, mà nước đây là cái trạng thái kết dính, ngưng tụ và xê dịch, trạng thái tuôn chảy. Tuôn chảy, xê dịch, kết dính đó gọi là nước.

3/ Còn lửa là gì? là tất cả nhiệt độ, dầu lạnh nóng đến mấy, nóng đến mấy, lạnh đến mấy, âm bao nhiêu độ vẫn là gọi là lửa. Mà nóng bao nhiêu độ cũng gọi là lửa. Nhớ nha. Nhiệt độ.

4/ Gió đây là trạng thái xê dịch, trương phồng, xô đẩy và áp suất. Đó đó những cái này nè cái gió mà mình hiểu là cái xô, xô vậy, nhưng mà thật ra trong cơ thể mình cái sự vận hành của các tế bào, các vị biết trong người mình trung bình dao động từ 35.000 cho đến 40.000 tỷ tế bào. Quý vị có biết không? Tỷ tức là 9 con số không, mà trong mỗi cơ thể con người mình trung bình là từ 35.000 cho đến 40.000 ngàn tỷ.

- 1 tỷ là billion,

- Mà 1000 tỷ là trillion. Ngàn tỷ tức là 12 số không, gómg như vậy.

Bây giờ bài kinh này Đức Phật dạy cái gì? Đa phần chúng ta là Phật tử, chúng ta đều có nghe đến mỗi vũ trụ nó gồm có ba tầng. Tầng dục giới, sắc giới và vô sắc giới.

1/ Cái tầng một là tầng Dục giới là dành riêng cho những cái người nào giống như chúng ta, sống bằng cả 6 giác quan, mắt, tai, mũi, lưỡi, thân và ý. Bằng thính giác, thị giác, khứu giác, vị giác, xúc giác và ý thức. Đó là chúng sanh cõi Dục giới như mình nè.

2/ Còn cái chúng sanh cõi Sắc giới dành cho những người mà họ chỉ sống bằng thiên định mà trên cái đề mục vật chất.

3/ Còn Vô sắc giới là những chúng sanh sống bằng thiên định nhưng mà trên cái đề mục tinh thần. Cái này giải nhiều nó dễ khùng lắm. Lại mua sách tự nhiên nó hiểu. Tại sao có ba hạng này là bởi vì có những người trong cái đám mà sống bằng mắt, tai, mũi, lưỡi như mình nè lâu lâu nó lòi ra một vài người họ chán. Họ không muốn tiếp tục ăn, ngủ, rồi nệm nệm, rồi nghe nhạc, rồi ngắm cảnh họ không thích nữa. Họ chán, họ muốn đi tu thiền. Thì trong cái số ít đó đó, khi mà họ đắc thiên, họ đủ duyên đắc thiên họ về các cõi trên, các cõi Phạm Thiên, cái cõi mà này tôi nói cõi Sắc giới và Vô sắc nhưng mà có cái vấn đề nó kẹt như thế này.

Lâu lâu mới có một vài người họ mới biết chán đời mà lại biết tu thiền. Còn cái kiêu mà chán đời mà tự tử hoặc chán cái này buông cái kia thì cái đó nó nhiều lắm. Nhưng mà chán đời mà biết tu thiền nó rất là hiếm. Nghe cho kỹ cái này nha. Thì đắc thiên, trước hết là chán đời sống vật chất, xong rồi mới tu thiền, đắc thiên mới về các cõi Phạm Thiên. Sống hết tuổi thọ trên đó bèn quay về cái chỗ thấp nhất chính là cõi Dục. Nó khổ vậy đó. Rồi cái dòng luân hồi nó cứ đi hoài, cái lâu lâu gặp cái điều kiện thì sanh lên ít lâu, rồi cái hết tuổi thọ trên đó, mãn thọ rớt về chỗ thấp nhất. Cho nên cái bài kinh này rất là sâu. Thay vì Ngài nói rằng là hãy nhàm chán tất cả mọi thứ để chấm dứt sanh tử thì Ngài không có nói, mà Ngài nói như thế này, nghe cho kỹ, không cần phải chán nhiều, chỉ cần chán vật chất là đủ rồi.

Chán mà chán triệt để đó. Bởi vì chán nó có hai là chán triệt để và chán sương sương, chán tương đối. Có nhiều ông, ông nói rằng là ông giống như ông sư. Bởi vì bao lâu nay ông nói bà vợ ông và ông ngủ riêng và có nhiều bà nói lâu nay hai vợ chồng ngủ riêng, lòng của bà không còn nam nữ nhưng mà thử đưa người khác tự nhiên cái nó lên tinh thần trở lại và con tim sẽ vui trở lại. Cái đó có thiệt hoặc là mình nói bây giờ tôi không mản gì hết, tôi muốn đi tu. Hãy cẩn thận với mấy người đó. Họ nói vậy thôi, chứ thay đổi đối tượng, thay đổi bối cảnh, thay đổi môi trường, thay đổi điều kiện thì họ bèn quay lại hưởng thụ. Tôi nói không biết là bao nhiêu lần. Có rất là nhiều người trong chúng ta, cho tôi nói nó hơi đau lòng chút. Không nhan sắc, không sức khỏe, không tiền bạc, không học thức. Mấy cái không này nó dồn lại cục làm cho mình chán đời. Mình thấy mình giống A La Hán lắm. Mình muốn mà muốn niết bàn tôi thề mà thì tôi có đủ bốn cái đó, mà tôi có đủ tôi rảnh cái đó lắm, tôi đi tắm, tôi đi tắm mà tôi soi gương tôi muốn đất A La Hán liền vậy đó, chứ nếu mà bây giờ mà tôi cao 1,8, mà sáu múi cuộn cuộn, mặt mũi vàng trán, lỗ tai, răng cở ngon lành, mà tuổi nó tuột còn 20, chắc chắn là kiến thức Phật pháp của tôi nó thay đổi. Lúc tôi không có chìm sâu trong Phật pháp mà lúc đó có iPhone, iPad là ăn rồi quẹt quẹt, alo tùm lum tà la, kinh tụng cho vui vậy thôi, chứ chủ yếu là alo cho bốn phương, nhưng mà nhờ bây giờ, nhờ từ năm 2016 tới bây giờ tôi đi

mỏ, từng đi vệ sinh ra máu mà không biết tại sao? đem vô mỏ, mỏ nội soi lấy sỏi ra mà nó đau tới trời, hiện giờ đang bị tuyến giáp, tiểu đường, càng lớn tuổi rồi nó càng như vậy đó.

Cho nên hiểu thâm mấy cái này nè sẽ có một ngày tự nhiên mình buông mà buông triệt để. Bởi vì sao? Nếu mà tin Phật, phải học giáo lý. Phải học giáo lý mới tin chuyện này. Phải học giáo lý mới tin chuyện này. Tất cả những gì làm cho ta thích thú và hạnh phúc, những cái đó không bền. Cái đó đúng hay sai? Đúng không ta?

Rồi thứ hai, nếu ta có quyền chọn lựa thì ta sẽ không ngừng bỏ cái này và bắt cái khác. Có đúng không? Đừng có hèn đến mức không dám gạt đầu. Có nghĩa là nếu mà mình có quyền lựa chọn thì cái mà mình thích nhất bây giờ nè mình sẽ đổi qua cái khác. Chẳng qua không có tiền thôi, không có điều kiện thì cứ giả bộ thủy chung, giả bộ tri túc, giả bộ biết đủ. Chứ còn nếu mà bấm nút một cái mà mọi thứ thay đổi là chúng ta một ngày bấm cho nó mòn ngón tay luôn. Phải chưa? Rồi. Cho nên nhớ cái đó. Cho nên là cái quan trọng nhất là học Phật phải tin rằng những gì ta thích đều là chớp tắt. Cái cảm giác thích thú và hạnh phúc cũng là chớp tắt.

Và cái thứ ba mới ghê. Cái thứ ba này mới ghê nè.

Bây giờ tôi nhắc lại hai cái đầu. Ngoại cảnh những gì ta thích nó đều là chớp tắt, có đó rồi mất đó. Giờ vô tới cái Tâm của mình, cái cảm giác thích ghét, sướng khổ, buồn vui nó cũng chớp tắt có đó rồi mất đó. Nhưng mà cái thứ ba mới ghê nè. Tất cả những gì mình thấy nó là đẹp, nó là xấu, nó là sướng, nó là khổ hoàn toàn là do mình hiểu lầm.

Tôi biết tôi nói cái này bà con không có tin. Tôi chứng minh nè. Tôi chứng minh nè. Trong cái thân phận một người đàn bà, chúng ta thích những thứ mà đàn ông không thích. Đúng không, có không ta? Hiện giờ trong số mười mấy triệu người dân Việt Nam tại Sài Gòn mình nè, có những người hiện giờ nè, đưa họ một cái áo cưới mà vài ngàn đô la họ rất là hạnh phúc bởi vì họ sắp làm đám cưới.

Nhưng mà hiện giờ có những người đưa họ cái soirée cô dâu họ không biết để làm cái gì? trong đó có tôi, các vị có tin không? Nguyên một cái áo cưới hiệu Chanel 16.000 đô la mà đưa cho tôi thì tôi không hề dao động một chút nào hết. Hiểu không ta? Có nghĩa là trong một cái hình hài, trong một cái thân phận, trong một hoàn cảnh, trong một điều kiện, trong một bối cảnh nào đó thì ta mới thích cái gì đó. Và khi ở ngoài hoàn cảnh đó thì chúng ta không có thích nó nữa. Cái đó là tôi nói hiện tại, còn tôi nói theo trong kinh còn ghê nữa. Khi ta là một người đàn bà thì cái thích không giống người đàn ông. Khi là đàn ông thì cái thích và cái ghét không giống đàn bà đã đành rồi. Nếu ngay bây giờ, ngay bây giờ mà chúng ta tắt thở một cái bùm, thành con giun, con dế thì toàn bộ cái căn nhà Phú Mỹ Hưng nó đối với con giun là vô nghĩa. Lúc đó chỉ cần nó tìm cái chỗ nào mà mềm mà mát mát để nó... có phải không? Hoặc tệ hơn chút. Bây giờ mình làm một con chuột cống lang. Chuột cống lang là cái con mà nó không có lông mà ghẻ không ở trong chợ rẫy. Nếu mà mình làm cái con đó rồi thì ba cái kim cương, hột xoàn là vô nghĩa. Cho nên Voltaire của Pháp cũng có câu rất là hay.

Đẹp là gì? Đẹp là con cóc đực trong mắt con cóc cái. Hiểu không? Khi mà ta đã yêu một người mập thì ta thấy ai cũng suy dinh dưỡng hết. Mà khi ta đã yêu một đứa mà nó gầy ốm thì ta nhìn ai ta thấy cũng béo phì hết. Và khi ta yêu một người chột mắt thì thấy mọi người dư một con. Tin tôi đi.

Áo nàng vàng anh về yêu hoa cúc.

Áo nàng xanh anh mến lá sân trường.

Cái yêu, cái ghét của mình nó bị lệ thuộc vào vô số điều kiện. Sức khỏe, tài chánh, tâm lý, bối cảnh xã hội, bối cảnh gia đình, tình trạng tài chánh. Đúng không? Có phải không ta? Cũng là người, cũng là cùng một anh, một anh em, một cha, một mẹ lớn lên trong vòng tay của bố mẹ. Nhưng mà khi lớn lên thì mỗi đứa một ý. Tin tôi đi. Điều đó cho thấy rằng những gì mình thích nó rất là mặc định, nó rất là tương đối. Xong chưa? Như vậy thì tại cái bài kinh này nó sâu chỗ nào? Ngài dạy rằng đến một lúc nào đó con phải thấy rằng tất cả những cái cây cỏ, hoa bướm, nam nữ, núi sông, đại dương, kinh rạch, nhật nguyệt, tinh tú cần phải được con đổi thành một cái phân số với tử và mẫu khác một chút, là gì ta? Làm gọn phân số lại, làm sao ta? Chỉ còn lại đất, nước, lửa, gió, thời. Có hiểu không? Khi mà mình thu nó lại còn đất, nước, lửa, gió thì tất cả cái gọi là vật chất lúc bấy giờ nó đơn giản lắm. Kinh nói cái này mới ghê nè. Một người mà còn thích hưởng thụ thì thế giới này nó có tới vô số cái để mà mình thích và ghét.

Nên nhớ thích cái gì sẽ ghét cái ngược lại và ghét cái gì sẽ thích cái ngược lại. Rồi cái người không có tu hành chỉ biết sống hưởng thụ thì cuộc đời này nó có vô số thứ để mình quan tâm, bận tâm. Nhưng đối với một hành giả tu thiền thì vô lượng vũ trụ và ngay cả cái hành tinh này đối với họ lúc đó, nó chỉ còn lại là có 10 thứ thôi. Đất, nước, lửa, gió, xanh, vàng, đỏ, trắng, hư không, ánh sáng. Tại sao? Tại sao còn 10? Bởi vì đó là 10 cái đề mục để người ta tu thiền, người ta nhìn vô đó người ta niệm. Nói nghe hiểu chưa? Tôi cố gắng tôi nói để cho hiểu bài kinh này nè. Tức là khi mà mình không biết đạo, không học giáo lý thì mình thấy bài kinh này rất là khô khan. Mình nghĩ ô lạy tại sao thế giới này hồi nhỏ tới lớn tôi đâu có biết đất, nước, lửa, gió là cái gì. Tại sao bài kinh này Ngài cái nhân mạnh, cứ xoáy sâu vào bốn cái này. Dạ thưa bốn cái này chính là bốn cái thành tố căn bản cấu tạo nên vũ trụ vật chất, có nghe kịp không ta? Bốn cái này nè nó là thành tố căn bản để cấu tạo nên vũ trụ vật chất. Và Ngài nói rằng đời nó cũng có đắng, có ngọt. Cái vị ngọt của vật chất là cái gì? Là những giây phút mà nó làm cho mình thấy thích thú thăng hoa, vị ngọt của nó.

Còn cái mặt trái của nó là gì? Đó chính là cái sự tan rã, băng hoại của nó. Tôi biết chắc có một điều, tôi biết chắc 1000% đó là nếu mà bà con biết chắc mình sẽ chết lúc nào, ở đâu và chết kiểu gì đó, chắc chắn rằng ngay bây giờ các vị đã đứng dậy khỏi chánh điện đi về lo chuẩn bị công việc rồi. Chứ không có hứng thú nghe pháp nữa. Và tối nay về là ngồi thiền, ta nói miệt mài, miên mật. Nhưng mà nhờ có cái là sống thơ ngây, chết dạy khờ, thấy ai chết vẫn nghĩ còn lâu lắm mới tới phiên mình, vẫn lén lén nghĩ như vậy chứ thật ra đó, chỉ cần biết rõ là mình sẽ chết ở đâu, lúc nào và chết kiểu gì? có nhiều kiểu chết lạ lắm, nhiều kiểu chết lạ lắm, có hai anh lên gặp nhau trên thiên đường, thì anh hỏi nhau làm sao mà anh lên tới đây thì anh kia anh nói rằng tôi về tới nhà, tôi có người hàng xóm gọi phone nó là vợ ngoại tình tôi về tôi kiểm cái thằng tình định không có tôi lên nhồi máu cơ tim tôi chết, hỏi còn anh? nói trời ơi tôi trốn tù lạnh nếu mà anh mở tù lạnh ra thì tôi đâu có chết, có nghĩa là mỗi người có một kiểu chết, nó nhiều kiểu chết lắm mà những kiểu chết êm ái nhất hay là kiểu chết oằn oại, đau đớn nhất, thê thảm nhất thì mình không biết mình chết lúc nào? ở đâu và chết kiểu gì? chỉ cần mỗi ngày cứ niệm, mà cái này kinh nói chứ không phải tôi nói, mỗi ngày cứ niệm ta sẽ... trên đời không có gì là chắc chắn, chỉ có cái chết là chắc chắn. Trên đời không có gì chắc chắn bằng cái chết và bản thân cái chết nó cũng gồm những cái bất trắc sau đây:

- Chết ở đâu?
- Lúc nào?
- Và kiểu gì?
- Và cuối cùng chết rồi đi về đâu?

Cách đây mới mấy hôm tôi nghe một cái chuyện cũng hơi bị sốc, một ông cụ sống ở một cái villa rất là sang trọng ở Sài Gòn, ông cụ có một cái tuổi trẻ cũng bản hàn và nửa đời sau hậu vận của cụ sáng sủa.

Cụ được ở trong một cái villa cực kỳ vàng son. Và bây giờ cái điều mà làm cho cụ trần trở, thao thức nhất đó là tắt thở rồi. Một là phải bỏ cái đang hưởng và hai là cái kiếp sống kế, nếu có, thì có được hưởng cái giống cỡ này hay không? Bởi vì cụ đã quá ngán sợ cái sự bản hàn cơ cực. Có hiểu không? Bởi vì cụ từng trải qua những cái đêm mưa mà cái số thau mà hứng nước bằng số người trong nhà. Trong nhà 10 người có tới 10 cái thau, nó dột. Bây giờ cụ dờ vào ở hẳn trong một cái ngôi villa cực kỳ sang trọng. Mà cái cụ lo là không biết là nếu có kiếp sau thì cụ có được ở, được sống trong cái hoàn cảnh như hiện tại hay không. Và cụ tiếc cái mà để lại sau lưng mà tôi hay nhắc hoài bà con còn nhớ cái chữ mà tôi rất là tâm đắc.

Tiếng Mỹ nó có cái động từ to leave. Leave có nghĩa là L E A V E. To leave có nghĩa là bỏ lại mà cũng có nghĩa là rời khỏi. Mình muốn rời khỏi một nơi nào đó có nghĩa là mình cũng phải chấp nhận bỏ lại một cái gì đó. Có biết chữ đó không? Chữ đó nó sâu lắm. Philosophy chữ đó rất là triết lý. Khi ta rời khỏi một nơi nào đó là ta phải bỏ lại cái gì đó.

Khi muốn rời khỏi nó là mình phải bỏ lại nó mới rời khỏi nó. Mà một cái động từ đó nó mang tới hai nghĩa cùng một lúc. Cái chữ đó hay lắm. Cho nên mấy cái ai mà đem cái chữ chữ love là tên Lan, Đào, Cúc, Yến. Tôi đề nghị viết cái chữ love sửa là chữ leave. Chữ rất hay. Sớm muộn gì ta cũng phải rời khỏi nơi này và bỏ lại cái gì đó trong một động từ thôi. Rất là hay.

Ở trong Kinh có những chữ rất hay lắm. Ví dụ như chữ Dana là sự bố thí mà Dadāti là cho, Cāga là sự buông bỏ mà Dadāti là buông bỏ. Mà bố thí trong Pali có hai chữ, một là chữ Cāga, hai là chữ Dana.

- Dana là giving.

- Còn cái Cāga là give up.

Biết chữ đó? thì sẵn đây tôi nói luôn.

- Giving có nghĩa là cho.

- Còn cái giving up có nghĩa là buông.

Giving có nghĩa là cho bằng cách là có thể là cho kiểu thả điều, cho, thả nhưng mà còn sợ dây. Còn cái giving up là cho mà kiểu thả chim, có nghĩa là buông con chim, nó bay đâu nó bay, xong chưa?

Và tôi quay lại lần nữa, trên nguyên tắc, trên nguyên tắc nói rằng một nửa vũ trụ này là vật chất, một nửa còn lại là tinh thần, đúng. Nhưng mà vấn đề nó nằm ở chỗ này. Kể nào mà lia bỏ một cách triệt để cái niềm đam mê trong vật chất thì đương nhiên sớm muộn gì cũng sẽ lia bỏ cái niềm đam mê trong tinh thần. Vì không có chỗ quay lui. Bởi vì nói theo trong Kinh, cái kẻ mà lia bỏ triệt để cái niềm đam mê trong vật chất chính là A Na Hàm. Bài kinh này nó sâu là sâu chỗ đó. Đắc A Na Hàm rồi thì cái chuyện đắc A La Hán chỉ là sớm muộn thôi. Có nghĩa là đã đặt chân tới thềm rồi. Cái chuyện là mình chỉ vặn cái nắm cửa mình bước vào hay không thôi. Sớm muộn cũng vặn thôi. Có nhiều vị đứng ở thềm hơi lâu. Có vị đứng ở thềm tới năm kiếp, ba kiếp. Có vị thì đứng ở thềm xong vặn cửa bước vào luôn. Nhớ nha. Cho nên nghe nè, nghe đêm nay tôi nói nè.

Tất cả chúng sanh và vũ trụ được cấu tạo bằng hai thứ thành tố đó là Tâm và Vật. Tôi nói vậy có nghe kịp không ta? đối với ai mà chỉ cần nhằm chán buông bỏ triệt để đối với một trong hai thứ này, triệt để gạch dưới thì cũng có nghĩa là người đó lia bỏ cả hai. Một trong hai là sao? Tôi nói cho nghe luôn. Thấy rằng cái tâm trạng buồn, khổ, hờn, giận, sợ hãi là cái không có cần thiết phải lưu lại.

Cái đó hiểu, cái đó là giác ngộ mới có một nửa. Thấy luôn những cảm giác hứng thú, vui vẻ, hạnh phúc, thoải mái nó cũng là một cái không đáng để mình dính mắc. Vị đẳng tinh thần là mình sợ đúng rồi, đủ rồi. Nhưng mà cái vị ngọt của đời sống tâm linh tinh thần nó cũng là mong manh có đó rồi mất đó. Cho nên cái kẻ nào mà nhằm chán, chán chương trong cái thế giới tâm linh, không muốn tiếp tục có cái tâm thức nữa đó thì đó người đó đã là tu hết một nửa rồi.

Ngược lại, kẻ nào mà dứt bỏ triệt để cái niềm đam mê dính mắc trong đời sống vật chất thì người đó sớm muộn gì cũng lia bỏ luôn cả cái đời sống tâm linh. Nói gọn lại mình nhằm chán cái sự hiện hữu của đời sống tinh thần nó cũng sẽ dẫn đến giải thoát, mà mình nhằm chán cái sự hiện hữu của thế giới vật chất nó cũng là con đường dẫn đến giải thoát.

Cho nên trong bài kinh này thay vì Ngài nói cái hờn và xác. Tâm và Vật. Danh và Sắc Ngài chỉ nói một thứ là đủ rồi. Hiểu không ta? mà nói một thứ là đủ rồi. Tại vì có nhiều người họ nghe Ngài nói về vật chất họ thích hơn là Ngài nói về tinh thần. Hiểu hả? Bên Bắc Truyền kinh Pháp Hoa có câu chuyện thế này là có hai chị em song sinh mà người chị đẹp người, đẹp nét, làm lưng rất giỏi, khéo tay, siêng năng.

Đẹp người, đẹp nét, khéo tay, siêng năng. Bốn cái. Còn đứa em xấu người, xấu nét, mà lười biếng, vụng về. Thì hai chị em, bố mẹ mất, hai chị em mới dắt nhau tha phương cầu thực, mà đi đến nhà người ta xin làm mướn làm osin thì chủ nào cũng chọn chị, không chọn đứa em, thì nhỏ chị nó nói thế này, tụi tôi chỉ có một cặp thôi, hai chị em, hề muốn nhận tôi phải nhận luôn em của tôi, chứ không thể nào mà bỏ em tôi rồi nó sống làm sao, tại vì họ không muốn nhận đứa em, bởi vì đứa em nó xấu người, xấu nét, mà làm biếng, lại vụng về nữa.

Thì ở đây trong Kinh giải thích cho mình biết rằng, khi chúng ta sống ở cuộc đời này, hề có thân này dầu nó đẹp, nó sướng cách mấy thì nó đi kèm với nó là cái mặt trái của nó là gì ta? Già, bệnh, chết và tai nạn bất trắc. Nghe cho kỹ cái này. Nghe cho kỹ cái này. Kể nào dính mắc trong cái niềm vui, trong cái hạnh phúc thì kẻ đó sớm muộn gì cũng khổ như điên khi mà gặp cái chuyện trái ý nghịch lòng. Kể nào mà còn thích khen, thích người ta khen thì kẻ đó mai này bị chúng nó chê, chúng nó chửi là người đó chỉ nước nhảy lâu thôi. Cho nên muốn bình tâm trước thị phi. Khi mà mình muốn cái lòng mình trước cái gì ta? Trước cái lời khen chê mà mình đứng vững, thì khi được người ta khen nên niệm câu này.

- Thứ nhất lời khen nó có thật lòng không?
- Thứ hai mình có xứng đáng nó về lời khen đó không?
- Thứ ba, mọi thứ có đó rồi mất đó.

Thứ nhất là mình có xứng đáng hay không? Thứ hai lời khen nó có thật lòng hay không? Thứ ba mọi thứ có đó rồi mất đó. Khi mà trước một cái gì ngọt ngào vui vẻ mình cũng nhớ cái đó.

Mọi thứ có đó rồi mất đó. Sẵn đây tôi nói luôn, những lần mà họp mặt tiệc tùng ăn uống vui vẻ đó, đa phần, đa phần hầu hết chúng ta đều cảm thấy, gục mặt vào trong cái cuộc vui đó. Chứ nếu mà lúc kẻ nào tỉnh táo nhìn vào cái đám đông thấy là nguyên một cái đám đó đang lót cái nền cho những đau khổ sau này. Khi mình vui hết mình, thì sau này mình sẽ khổ hết mình. Tin tôi đi. Hãy tin tôi đi. Khi mà mình lặn xả vào một cuộc vui mà quá hết mình, quá trọn vẹn, thì mai này trước cái đau đó cái khổ mình chịu không nổi. Cho nên phải nhín. Biết tin Việt Nam có chữ nhín nhớ không? Phải nhín một tí, là trong một cuộc vui tung bừng thì tự nhiên mình cũng rút ra một góc nhìn vào để thấy hình như mình đang bị điên, hình như mình đang quá lố.

Mấy cái đó thấy nó hơi ngộ ngộ, nhưng mà lâu ngày tới lúc mình gặp tai nạn, gặp biến cố, thiên tai nhân họa, khi mà gặp những cái sự cố của bản thân mình hay là của tập thể, thì mình là cái người đầu tiên bình tĩnh. Vì sao vậy? Vì trước cái ngọt mà mình bình tĩnh, trước cái đắng mình mới bình tĩnh được.

Đêm nay tôi nói những cái điều mà tôi nghĩ rằng nhìn cái mặt quý vị tôi nghĩ ngay bây giờ chưa có thấm, mà về ngẫm ngẫm lại hãy nhín nhín là có nghĩa là trước cái ngọt, trước cái vui nên tỉnh táo một tí để mai này trước cái đắng, trước cái khổ mình tự nhiên cũng sẽ được tỉnh táo. Nhớ nha.

Rồi vậy bài kinh này Ngài giải cái gì? Một nửa tới vũ trụ này được cấu tạo từ vật chất. Ai hiểu rõ cái vật chất là vô thường, hiểu rõ được cái sự có mặt của vật chất là không cần thiết. Thì cái kẻ này nè, sớm muộn gì cũng được giải thoát. Sớm muộn gì cũng được giải thoát. Và cái câu này các vị nên xăm lên người nè: “ý nghĩa lớn nhất của đời sống là thấy ra sự vô nghĩa của nó”.

Cái câu này nghe có kỳ không ta? Cái ý nghĩa lớn nhất của đời sống là thấy ra cái sự vô nghĩa của nó. Còn ngày nào mà các vị thấy nó còn lén lén thấy nó hay hay đó là chết cha rồi. Các vị có thể nghĩ rằng ông nói như vậy chứ trong bụng ông cũng không nghĩ như vậy. Thì tùy hỉ các vị, nhưng mà tôi chỉ gợi ý các vị cái này, bây giờ tôi có khỏe cách mấy đi nữa năm nay tôi 57 thì 13 năm nữa là tôi vô hàng cô lai hy rồi. 13 năm nữa là tôi vô cô lai hy rồi. Mà các vị có biết không? Trong chùa của mình nè có nhiều cái cụ 80 nhìn mình thấy ham luôn. Bởi vì tôi có biết chắc là năm 80 tôi không được như mấy cụ đó. Bởi vì hiện giờ là mình đang song song chứ ở trong là mình không biết vấn đề nó đang núp lùm ở đâu, mình không có biết. Tôi chỉ xin các vị 5 năm thôi là nó đổ dốc một cái là gọi là xuống dốc không phanh. Nó tuột trong một năm thôi.

Vậy nên người Tàu mới nói là 60 không trồng cây, 70 không may áo là chỗ đó. 60 không trồng cây có nghĩa là mình trồng là đũa nào ăn chứ mình đâu có ăn. Còn 70 không may áo có nghĩa là mình may xong mình có thời gian đó mình mặc hay không, mà thứ hai nữa là nó 70 mặc đẹp với ai? Cho nên người Tàu có cái câu đó, cái câu nghe đơn giản nhưng rất là sâu. 60 không trồng cây, 70 không may áo là chỗ đó. Đời nó rất là mong manh. Cho nên bây giờ mình có yêu đời cách mấy nữa vẫn phải nhớ rằng có một ngày nào đó sẽ buông hết mọi thứ mà đi. Mà cái này mới ghê nè. Bây giờ mình còn biết Phật pháp, mình còn nghe người ta nói này nói kia cho mình nghe rồi mình còn suy nghĩ là gật gật, lắc lắc chứ có những cái lúc mà mình sanh vào làm những con giun, con dế mình hoàn toàn mù tịt không biết gì hết. Bây giờ ra ngoài đỡ cái cống lên coi nó loi nhoi ở dưới. Năm 2020 tức là trước Covid tôi về cái chùa Rakhang là cái chùa mà Bồn sư ngày xưa Ngài học vào thập niên 50. Bồn Sư của tôi Ngài học, thì cái chùa đó phía sau nó có nguyên cái hành lang vắng đẹp lắm.

Tôi đang đứng thế này, mà sẵn phải nói thêm cái chùa đó cho đến bây giờ vẫn là cái trường dạy A Tỳ Đàm của Thái Lan. Chư tăng, Phật tử đang học rần rần trước. Chư tăng người Thái với Phật tử đang học trước thì tôi là khách mà tôi ở phía sau. Tôi ở kỳ đó, tôi ở đó hai tuần, tôi đang đứng tôi nghe khục khục khục khục thì tôi mới nhìn xuống dưới, nguyên cái đường mương người ta lót mấy tấm đan mà mỗi tấm đan nó có cái lỗ. Thì tôi nghe khục khục, khục khục. Mình không biết cái tiếng gì, mình cũng tò mò lúc khoảng 3:00- 4:00 chiều, tôi mới nhìn xuống tôi thấy nó có một cái khoảng đa mà cái màu đó lạ lắm không phải cá sấu vậy là rắn rồi mà tôi đâu có chịu nổi. Tôi tò mò lắm. Tôi

lấy cái phone tôi rơi xuống, nguyên con kỳ đà nó dài chắc cũng khoảng gần 1m, mà không biết bằng cách nào mà nó lại chun được cái ngã dưới, nó đi từ cái đầu nào nó vô mà cái đường xuống nó bề ngang chừng khoảng vài tấc thôi, mà cả một thành phố Bangkok đang sôi sục, đang tung bùng hoa lệ ngay trong cái chùa, chư Tăng đang học A Tỳ Đàm ngon lành vậy mà có kẻ đành lòng ở trong cái đường xuống đó, hiểu không? hiểu tôi nói gì không? ngay bây giờ mình đang ngồi ở trên lầu của chùa Siêu Lý mình nghe pháp, chứ còn bên dưới là chuột không. Có rất là nhiều lần tôi ở trên cầu thang tôi xuống tôi gặp mấy con ở ngoài cổng nó vô, ghê không, chùa mình nè, ghê không, rồi thì bây giờ mình ngồi mình thuyết pháp đây cái vài tháng sau mình cũng ghê không vậy đó, cái chuyện đó không có lạ nha.

Cho nên tôi nhắc lại nội dung bài Kinh này Ngài nói cái gì? Một nửa trên danh nghĩa đó thì một nửa vũ trụ này được cấu tạo từ vật chất. Nhưng chỉ cần mình nhàm chán buông bỏ triệt để trong cái đời sống vật chất thì mình sẽ được giải thoát. Bởi vì sao? Vì đời sống vật chất nó chính là cái điểm về căn bản cho tất cả chúng sanh. Dầu có đắc thiên, dầu có làm ngọc hoàng, thượng đế, thái thượng lão quân gì đi nữa, hết tuổi thọ nó đều phải trở về với cõi thấp nhất. Thì cõi thấp nhất là cái cõi mà quần quật, lăn lộn, vùi đầu, gục mặt ở trong đời số vật chất. Cho nên cái đời sống vật chất nghe nó là một nửa vũ trụ chứ thật ra chỉ cần chán được nó là đã đi đúng con đường giải thoát rồi.

Và tôi nói lại một lần nữa, nếu mình không biết đạo mình thấy cuộc đời này nó có rất nhiều thứ để mình quan tâm. Ong bướm, hoa cỏ, kinh rạch, đại dương, núi non, thảo nguyên, sa mạc, nam thanh, nữ tú, tài tử giai nhân, quần là áo lụa, chăn êm niệm ấm đúng không? biết bao nhiêu thứ để mình quan tâm. Nhưng mà nếu mà mình học đạo rồi, hiểu rồi đó, nghe tôi nói, thế giới này nó gần chỉ nằm trong con số 12 thôi. Tức là 6 Căn và 6 Trần.

- 6 Căn tức là mắt, tai, mũi, lưỡi, xúc giác và ý thức.

- Còn 6 Trần đây tức là đối tượng của 6 Căn. Từ nhật nguyệt, tinh tú, các ngôi sao, các đại dương cho đến những cái con li ti, lít chít, những con vi khuẩn, vi trùng. Tất cả nó đều nằm gọn trong 6 Trần đúng không? Bản chất của thế giới này nó chỉ là 6 Trần, 6 Căn và hoạt động của tất cả chúng sanh chỉ là hoạt động của 6 Trần và 6 Căn. Bản chất chúng ta chỉ là con số 12 và hoạt động của chúng ta chỉ là hoạt động của 6 Căn tiếp xúc với 6 Trần. Có một điều là nó hoạt động theo hướng nào? Nó hoạt động theo cái hướng tích cực thì mình gọi là nghiệp thiện. Còn nó hoạt động theo cái hướng tiêu cực mình gọi là nghiệp bất thiện. Có hiểu không? Nó chỉ chừng đó thôi, không nhiều hơn. Tin tôi đi, không nhiều hơn.

Cho nên trong bài Kinh này Ngài dạy rằng chỉ cần biết chán sợ, biết buông bỏ với cái thế giới vật chất thôi cũng đủ giải thoát rồi. Cũng đủ để giải thoát rồi. Bởi vì xưa nay chưa bao giờ có cái chuyện một người mà chán sợ, triệt để đối với vật chất mà lại là phạm. Người đó tối thiểu phải là A Na Hàm.

Thứ hai, xưa giờ chưa có bao giờ có cái chuyện một người đắc A Na Hàm mà lại không có chúng La hán chuyện đó không có. Cho nên chỉ cần chán sợ vật chất đã là A Na Hàm, mà chán sợ triệt để nha. Phải thêm chữ triệt để nữa nha. Chán sợ triệt để vật chất là chúng A Na Hàm. Mà chúng A Na Hàm thì cũng chính là quả vị La Hán trong vòng tích tắc.

Mặc dù kinh kể là hai nhưng thật ra đó là cái này là tích tắc thôi. Nhớ ha. Cho nên tôi quay lại một lần nữa bài kinh Phật Đản đêm nay nghe nó hơi khô nhưng mà biết đâu bà con về nghe lại bài kinh này tôi cho là rất là quan trọng. Mỗi ngày cái chỗ chúng ta ngồi, chỗ chúng ta đi đứng, nằm ngồi, ăn uống, nhai nuốt, sờ chạm, nghe nhìn, ngửi nếm toàn bộ, toàn bộ mấy cái đó nó chỉ nằm trong 6 Căn, 6 Trần. Và đặc biệt là nói 6 Căn, 6 Trần chứ đặc biệt đối với cái người khổ dụng như chúng ta chỉ có 5 Trần thôi. Còn cái trần thứ 6 của mình vẫn là nhai lại cái 5 Trần kia.

Thí dụ bây giờ đêm hôm mình nằm mình nhớ lại cái vườn hoa mà mình đi ban ngày thì cái đó là pháp trần. Nhưng mà cái pháp trần đó nó dựa vào cái sắc trần và thính trần sáng nay mình đi thấy biết không? Và tại sao tôi đêm nay tôi chọn bài kinh này tôi giảng đó là, thay vì tu hành cái chuyện cao siêu thì bà con chỉ nhớ một chuyện thôi. Những gì ta thấy, nghe, ngửi, nếm, đụng. Nghe cho kỹ nha. Những gì ta thấy, nghe, ngửi, nếm, đụng mỗi ngày luôn luôn là vô thường, chớp tắt. Thứ hai, nó không đẹp hoặc là xấu như ta nghĩ. Nó không xấu, nó không có đáng để chúng ta phải bắt mãi, mà nó cũng không ngọt, nó không đủ để chúng ta phải dính mắc. Nhớ nha.

- Thứ nhất là mọi cái đều vô thường.

- Thứ hai, không có gì để mình dính mắc và bắt mẫn.

- Và cái thứ ba, tất cả những thích ghét, sướng, khổ, buồn vui của phàm phu hoàn toàn đều do hiểu lầm như tôi đã nhiều lần nói, vì hiểu lầm mà ta yêu nhau, rồi cưới nhau chứ nếu chúng ta hiểu kỹ nhau một chút, chúng ta không dám lấy nhau. Tin tôi đi.

Nếu mà chúng ta nhìn nhau mà bằng cái cặp mắt X-ray, nhìn xuyên qua nguyên một cái đùm ruột lòng thông, nguyên một cái bộ xương, nguyên cái sọ như thế này thì chúng ta không có lấy nhau. Mà nhất chúng ta biết được cái tánh ý của nhau, chúng ta khó lấy nhau lắm. Bởi vì trong kinh có cái câu này tôi nghe hơi ớn nè. [pali] hầu hết phụ nữ đều có khả năng ngoại tình. Mà ngoại tình với ai? Ngoại tình với nam đúng không? Hiểu tôi nó không ta? Ngài chỉ nói có một nửa thôi. Hầu hết phụ nữ đều có khả năng ngoại tình mà ngoại tình với ai? Ngoại tình với nam. Như vậy thì chỉ riêng cái mãng tình cảm nam nữ là mình đã tin không được rồi. Chẳng qua mình chưa có gặp đúng đối tượng thôi. Không có thủy chung, không có, chuyện đó không có. Tức là đối với người, đối với vật, đối với nhà, cửa, đồng hồ, rồi nón, dây nịch, đồng hồ, mắt kính, mình chỉ cần mình bấm nút mà thay đổi được cái khác là mình thay đổi rồi. Và cái người phối ngẫu của mình cũng vậy. Thì chẳng qua nhiều hoàn cảnh thì mình cứ nghĩ mình thủy chung chứ tôi không có tin. Tôi không có tin là Tào khang đá vàng là trăm năm hảo hợp.

Tôi nhớ có ông Việt kiều ổng về ổng đi đám cưới đưa cháu, ổng đi một cái bao thơ tiền xong tôi về khách sạn ổng ngủ, đưa cháu nó gọi phone nó nói chú ơi, chú đi nước ngoài lâu quá chú quên tiếng Việt rồi, cái ông đang ngủ hỏi quên cái gì? nó nói chú coi, rồi nó gửi hình ổng coi, đó bao thơ của tụi cháu mà chú ghi vậy nè mừng hai cháu 500 hạnh phúc, ổng nói không, 500 đô là chắc chắn hạnh phúc, chứ còn trăm năm hạnh phúc là chắc chắn là không, chú chỉ chúc cái gì mà chắc ăn thôi, cho nên ông để là mừng hai cháu 500 hạnh phúc, 500 là 500 đô thì chắc chắn là hạnh phúc rồi đó, chứ còn trăm năm hạnh phúc thì chú không có tin, mà tôi cũng vậy tôi tin 500 chứ tôi không tin trăm năm nó lạ vậy đó.

Cho nên nói vậy thôi này mình nói lén thôi, chứ đi đám cưới mà quất cái nó vô phiền lắm đó, chứ tôi tin 500 đô hạnh phúc, chứ còn kêu trăm năm cho em xin, bớt tin cho nó lành, OK để bà con về bà con ngủ.

Phật Đản là gì?

- Ngày nào trong lòng có Phật bữa đó Phật Đản.

- Ngày nào trong lòng quên Phật bữa đó Phật Niết bàn.

- Ngày nào hiểu ra được một vấn đề giáo lý thì ngày đó là Phật thành đạo.

- Ngày nào cũng là ngày Mother's Day, ngày nào cũng là ngày của mẹ.

- Ngày nào mẹ mà được mình nhớ đến đó là ngày Vu Lan. Nhớ.

Hôm nào mình nhớ tới Phật bữa đó là coi như là bữa đó Phật Đản, ngày lễ Phật Đản. Và cái câu này quan trọng nè. Trong Phật giáo Nguyên Thủy, Phật giáo truyền thống của mình vốn không có coi nặng cái chuyện cúng giỗ đúng ngày. Vì theo trong kinh, cái người mà chết mà bị sa đọa họ giống như người tù vậy đó. Mình thăm tù được lúc nào mình thăm chứ không cần lựa đúng cái ngày nó bị hốt rồi mình vô mình thăm. Biết bị hốt không? Hoặc là mình thăm bệnh trong bệnh viện mình không có cần phải lựa đúng cái ngày mà nó nhập viện mới vô thăm. Mà cứ sáng, trưa, chiều rảnh là vô thăm, nó mừng thấy bà nội nó. Chứ còn nó không ông vô viện 16 tháng 4 rồi 16 tháng 4 năm sau tôi mới vô thăm, thì vô tới nơi là thằng nhỏ coi như là xong rồi. Hồi hướng và quyên thuộc. Ngày nào mà có điều kiện làm được cái việc lành nhỏ xíu cũng bèn nhớ. Hồi chiều tôi có nói mấy người quen tôi đó, tôi mà có mất rồi chùi cầu, rửa chén, quét lá làm ơn hồi hướng cho tôi, chứ đừng có đợi cái ngày mà trăm băng hà đó mới hồi hướng là trăm xanh xương. Biết trăm sanh về đâu hay không? Ngạ quỷ, a tu la, địa ngục, trùn dế, tùm tùm tà la. Hiểu không? Thì dĩ nhiên có những loài nhận được và có những loài không nhận được. Nhưng mà cái chuyện đó là chuyện của tôi. Nhưng mà chuyện làm ơn quý vị nhớ là hưởng liền. Không cần phải tổ chức trai tăng ghê gớm. Chỉ cần hễ là cúng Trai tăng lớn cũng hồi hướng, mà dất một bà già qua đường cũng hồi hướng.

Mà có nghe chuyện bà già qua đường chưa? Có cái bữa trong lớp học có cái thằng David nó giơ tay nó thưa cô, cô phải kêu cả lớp tuyên dương con. Bởi vì hôm nay con dất một bà cụ qua đường, cái cô giáo nói hay quá cả lớp vỗ tay.

Bữa sau cái cô giáo bắt đầu một buổi học mới, thì 12 đưa nó giơ tay lên nó nói cô giáo phải tuyên dương. Cô hỏi tuyên dương chuyện gì? nói vì tụi cháu cũng dắt bà cụ qua đường, thì cô giáo hỏi tại sao mà một cụ mà tới 12 đứa? nó nói tại bà không muốn qua, nó hè nhau nó khiêng bà qua, bà giấy này, giấy này, hiểu không? làm phước phải hiểu? phải hiểu là dắt qua đường là khi nào người ta muốn kia, chứ người ta không muốn, nó cứ trong đầu đó nó cứ nghĩ là hễ khiêng qua đường là coi như là lập công lớn là không được.

Ở đây cũng vậy. Tu hành là gì? Tu hành là anh làm cái gì mà bằng tâm lành của anh và anh làm cho người khác vui. Còn định nghĩa theo A Tỳ Đàm nè. Việc lành là việc gì? Nghe cho kỹ nè. Việc lành là cái việc nào mà anh làm bằng nhân lành và cái đũa mà anh làm nó được nhận quả lành thì đó gọi là việc lành. Có hiểu không? Câu này định nghĩa dễ nhớ nhất.

Việc lành là gì? Dạ kính thưa việc lành là kẻ thực hiện đang tạo nhân lành và cái đũa nó nhận quý là nó nhận quả lành thì cái đó gọi là việc lành.

Còn quý vị tốt bụng mà tôi không có thích qua đường, mà khiêng tôi qua đường, đồng ý cái chuyện mà các vị khiêng đó là nhân lành rồi đó. Nhưng mà tôi là đang chịu quả xấu nè, quả bất thiện hiểu không? Cho nên tôi về đây, bữa nay tôi khai luôn. Tôi bị tiểu đường mà nó cứ đê tôi ra nó cho ba cái kẹo dứa với bánh in, ta nói một núi ở dưới đó, một núi, cho nên nay mai là trẫm khiêng một đống đem đi cúng ở trên trên Dầu Giây nè, đó họ tạo nhân lành họ bắt tôi hưởng toàn là quả bất thiện không à. OK. Chúc các vị một đêm vui.